

**Česká školní inspekce
Moravskoslezský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIT-1755/11-T

Název právnické osoby vykonávající činnost školy/školského zařízení:	Základní škola, Rýmařov, Školní náměstí 1, příspěvková organizace
Sídlo:	Školní náměstí 1/206, 795 01 Rýmařov
IČ:	60 802 561
Identifikátor:	600 026 051
Právní forma:	příspěvková organizace
Zastoupená:	Mgr. Hanou Měrákovou, ředitelkou školy
Zřizovatel:	Moravskoslezský kraj, ul. 28. října 117, 702 18 Ostrava
Místo inspekční činnosti:	Školní náměstí 1/206, 795 01 Rýmařov
Termín inspekční činnosti:	19. – 20. září 2011

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného základní školou podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu (ŠVP) základní školy speciální a jeho souladu s právními předpisy a Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělání základní škola speciální podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Inspekční činnost je zaměřena na žáky vzdělávající se v oborech vzdělání 79-01-B/001 Pomocná škola a 79-01-B/01 Základní škola speciální.

Monitoring stavu účasti v projektu EU – Peníze školám.

Aktuální stav školy

Sledovaná instituce sdružuje základní školu (dále jen školu) s kapacitou 110 žáků a školní družinu s kapacitou 24 žáků. Jejím zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Ke dni inspekce navštívilo školu v sedmi třídách 68 žáků, z nichž 60 % dojíždí z okolních obcí. Naplněnost školy je 62 % z celkové kapacity. V průběhu posledních tří let se počet žáků

výrazně neměnil (školní rok 2008/2009 – 64 žáků, 2009/2010 – 70 žáků, rok 2010/2011 – 75 žáků).

Škola je zaměřena na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami – žáky s mentálním postižením. Podle ŠVP „Školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZV a přílohy RVP ZV upravující vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením“ (dále jen ŠVP ZV – LMP) pracuje v 1. – 9. ročníku Základní školy praktické 58 žáků. Základní školu speciální navštěvuje celkem 10 žáků, z nichž 5 má vypracovaný individuální vzdělávací plán. ŠVP „Školáček – školní vzdělávací program zpracovaný podle RVP ZŠS“ (dále jen Školáček) je realizován ve 2., 7. a 8. ročníku, 5. a 9. ročník se učí podle dobíhajícího programu Pomocná škola. Zbývající ročníky nejsou v letošním školním roce naplněny.

Organizace sídlí ve dvou budovách v historickém centru města. V hlavní budově se nachází sedm kmenových tříd, kancelář vedení školy, sborovna, žákovské šatny a zázemí pro zaměstnance. Jedna z kmenových tříd je současně využívána jako počítačová učebna. Ve vedlejším objektu je umístěna cvičná kuchyně, školní dílna, místnost pro školní družinu a menší učebna pro dělenou výuku. Přízemí obou budov jsou bezbariérově řešena. K výuce tělesné výchovy škola smluvně využívá tělocvičnu Základní školy Rýmařov, Jelínkova 1.

Od minulé inspekce se podařilo výrazně zkvalitnit materiální podmínky pro vzdělávání. Všechny třídy jsou opatřeny výškově stavitelným nábytkem, uskutečnila se generální oprava všech školních tabulí a výměna podlahové krytiny na chodbách školy. Bylo zmodernizováno vybavení technikou ICT a žáci získali přístup k počítačům s připojením k internetu. Vedlejší budova prošla celkovou rekonstrukcí zahrnující novou střechu, zateplení, výměnu oken a úpravy interiéru včetně využití půdních prostor.

V letošním školním roce zajišťuje výuku jedenáct vyučujících a tři pedagogické asistentky. Sedm učitelů má požadované vzdělání pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Dvě vyučující dokončují magisterské vzdělání, jedna v oblasti speciální pedagogiky, další v oboru učitelství pro 1. stupeň. Jedna vyučující je absolventkou bakalářského studijního programu v oboru speciální pedagogiky. Podmínky odborné kvalifikace jsou vzhledem k odučeným hodinám splněny ze 71 %. Provoz školní družiny zabezpečuje jedna vychovatelka s požadovaným vzděláním. Efektivní využití odborné kvalifikace i uplatnění znalostí a dlouholetých praktických zkušeností vyučujících vytváří optimální předpoklady pro naplňování realizovaných vzdělávacích programů.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Škola informuje zákonné zástupce i širokou veřejnost o své vzdělávací nabídce a přijímání žáků k základnímu vzdělávání prostřednictvím webových stránek, regionálního tisku, školního časopisu, dnů otevřených dveří, atd. Spolupracuje se spádově příslušnými mateřskými a základními školami. Ke vzdělávání přijímá škola všechny děti a žáky splňující podmínky stanovené příslušnými právními předpisy. Prvky diskriminace nebyly zjištěny.

Škola poskytuje odpovídající vzdělávání žákům podle jejich schopností. Ve spolupráci s místně příslušnou pedagogicko-psychologickou poradnou (PPP) a speciálně pedagogickým centrem (SPC) jsou identifikováni, evidováni a následně odpovídajícím způsobem vzdělávání žáci se speciálními vzdělávacími potřebami. Škola věnuje zvýšenou pozornost žákům přicházejícím z jiných škol a na základě zjištění jejich individuálních znalostí a schopností jim usnadňuje přechod na nový školní vzdělávací program.

Komplexní péči o potřebné žáky na škole zajišťují výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů, vyučující a tři pedagogické asistentky. Při identifikaci hlubších problémů jsou přijímána opatření vedoucí k nápravě nebo je zákonným zástupcům doporučováno další odborné vyšetření ve školském poradenském zařízení. Škola sleduje zdravotní a sociální rizika žáků, eviduje je v katalogových listech a v plánu práce školy, ve kterém jsou také uvedena kritéria pro zařazení žáka do skupiny „žáků s výchovnými a výukovými problémy“. Tak jsou všichni pedagogové informováni o problémech těchto žáků, mohou je vzájemně konzultovat a volit vhodný vyučovací či výchovný přístup.

Obsahy ŠVP jsou zaměřeny na specifické požadavky žáků s mentálním postižením a zohledňují práci žáků se souběžnými vadami a poruchami. Školní vzdělávací programy odpovídají zásadám a cílům stanoveným ve školském zákoně a přizpůsobují se závěrům vyplývajícím z vlastního hodnocení. Disponibilní hodiny v ŠVP ZV – LMP posilují na 1. stupni český jazyk, matematiku a pracovní vyučování, na 2. stupni český jazyk, oblast člověk a příroda, pracovní vyučování, a informatiku. V ŠVP „Školáček“ jsou na 1. stupni navýšeny hodiny v předmětech psaní a smyslová výchova, na 2. stupni v předmětech psaní, práce s počítačem a pracovní vyučování.

Inspekční hospitace proběhly ve speciálních třídách se žáky se středně těžkým mentálním postižením, popřípadě se souběžnými vadami. Struktura vyučovacích hodin odpovídala mentálním schopnostem žáků. Zvládnutí učiva napomáhalo účelné střídání různých výukových metod a využívání příslušných pomůcek. Dílčí pokroky žáků byly podporovány neustálým kladným hodnocením a účinnou motivací. Důraz byl kladen na vytváření komunikačních dovedností. Učující vyžadovali od žáků srozumitelné odpovědi, v rámci možností důsledně trvali na komunikaci daného žáka a dbali rovněž na upevňování základních hygienických a sebeobslužných návyků. Ve třídách panovala velmi příjemná pracovní atmosféra, komunikace mezi žáky a učiteli byla otevřená a přátelská. Efektivitu výuky podporovala úzká spolupráce učitelů a asistentů pedagoga.

Průběžné výsledky vzdělávání žáků monitoruje vedení školy v rámci své hospitační a kontrolní činnosti. Učující používají dohodnuté školní postupy a pravidelné проверки z klíčových předmětů ve stanovených ročnících. Celkové výsledky ověřuje škola sledováním úspěšnosti uplatnění svých absolventů při přechodu na vyšší stupeň vzdělávání. V tomto směru spolupracuje s příslušnými středními školami (Střední škola, Rýmařov, Soukromá SŠ Praktik, s. r. o. Horní Benešov, Odborné učiliště a Praktická škola, Lipová – Lázně).

Oblast prevence projevů rizikového chování koordinuje školní metodička prevence spolu s výchovnou poradkyní. Jejich činnost vychází ze zpracované dokumentace, která je podkladem pro práci všech pedagogů. Důraz je kladen na základní pravidla slušného chování. Závažnější problémy řeší ředitelka školy, výchovná poradkyně a metodička prevence se žáky ve třídách nebo individuálně, v případě potřeby jednájí také s jejich zákonnými zástupci, kteří jsou o výchovných problémech včas informováni. V loňském školním roce bylo uděleno celkem 35 pochval třídního učitele, 4 pochvaly ředitelky školy, 7 důtek třídního učitele a 11 důtek ředitelky školy. Jedenácti žákům byl snížen stupeň z chování. Mezi nejčastěji řešené negativní jevy patřily pokusy o šikanu, kouření, porušování školního řádu a neomluvená absence. K úspěšnému provádění prevence přispívají tematické bloky zařazené do vyučování, účast v projektech (Poznáváme region, Svět divadla) a mimoškolní akce (Noc ve škole, sportovní soutěže, příprava kulturních vystoupení). Jednorázové besedy jsou připravovány ve spolupráci s Policií ČR, Hasičským záchranným sborem nebo Městským úřadem Rýmařov. Účinnou prevenci podporuje

i nabídka kroužků a zájmových aktivit. Činnost školy je v této oblasti funkční, je pravidelně analyzována a jsou přijímána adekvátní opatření.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Údaje uvedené v dokumentu osvědčujícím vznik školy (její název a sídlo včetně vymezení předmětu činnosti) a v rozhodnutích MŠMT o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení jsou v souladu se skutečností. Vzdělávací činnost školy odpovídá podmínkám, za kterých byla zařazena do školského rejstříku. Všechny výše uvedené školní vzdělávací programy jsou zpracovány podle požadavků školského zákona a jsou v souladu s příslušnými rámcovými vzdělávacími programy pro základní vzdělávání RVP ZV – LMP a RVP ZŠS. Navazují na reálné podmínky a možnosti školy v oblasti personálního obsazení, materiálního vybavení a finančních možností. Průběžně je vyhodnocováno zavádění ŠVP do výuky jednotlivých ročníků, identifikují se jeho silné i slabé stránky. ŠVP zpracovaný pro školní družinu odpovídá právním předpisům, jeho obsah je v souladu s ustanovením § 5 odst. 2 školského zákona.

Škola zajišťuje bezpečné prostředí pro vzdělávání a zdravý sociální psychický i fyzický vývoj žáků při všech činnostech, které pořádá. Žáci jsou prokazatelným způsobem seznamováni se školním řádem a bezpečnostními riziky, včetně předcházení úrazům. Zásady bezpečnosti a hygieny jsou zakotveny ve školním řádu a řádech odborných učeben. Prevence školní úrazovosti je účinná, v loňském školním roce byl vykázan jeden úraz.

Vedení povinné dokumentace je příkladné, organizace vzdělávání a počty žáků ve třídách jsou v souladu s ustanoveními platných právních předpisů. Ve zpracovaných dokumentech jsou stanoveny podmínky provozu školy, popsána práva a povinnosti všech účastníků vzdělávání. Ředitelka školy splňuje předpoklady pro výkon funkce. Při plánování vychází z vlastního hodnocení školy, ve kterém přehledně sleduje a hodnotí jednotlivé oblasti činnosti školy. V koncepci rozvoje stanovila priority vedoucí ke zlepšování průběhu a výsledků vzdělávání a naplňování ŠVP. V oblasti státní správy plní ředitelka školy povinnosti vyplývající ze zákona. Spolupracuje se školskou radou, které umožňuje přístup k potřebným informacím a dokumentům. Podporuje další vzdělávání pedagogů, které vychází z dlouhodobých cílů školy, je zaměřeno na zvyšování odborné kvalifikace v oboru speciální pedagogiky, prevenci rizikového chování, finanční gramotnost, práci s ICT a vychází rovněž vstříc individuálním požadavkům vyučujících. Zásadní dokumenty a rozhodnutí vztahující se k realizovaným vzdělávacím programům projednává na svých zasedáních pedagogická rada. Pracovníci mají možnost podílet se na strategickém i dílčím plánování. Vnitřní kontrolní mechanismy jsou funkční, řídí se plánem kontrolní a hospitační činnosti.

Finanční předpoklady školy k zabezpečení ŠVP byly sledovány na základě ekonomických ukazatelů za období let 2008 až 2010. Škola v hodnoceném období hospodařila s prostředky přidělenými ze státního rozpočtu na přímé výdaje na vzdělávání a na rozvojové projekty, s příspěvkem na provoz z rozpočtu zřizovatele a s ostatními zdroji. Dotace ze státního rozpočtu činily v průměru 87 % celkových ročních neinvestičních výdajů školy a byly využity v souladu s účelem, na který byly přiděleny, to je především na platy a související zákonné odvody, učební pomůcky, učebnice, učební texty, základní školní potřeby a další vzdělávání pedagogických pracovníků.

Škola využila možnosti rozvojových programů vyhlašovaných MŠMT a získala účelové dotace na projekty (v roce 2008 a 2009 na zvýšení nenárokových složek platů

a motivačních složek mezd pedagogických pracovníků a v roce 2009 na posílení úrovně odměňování nepedagogických pracovníků a školní vybavení pro žáky 1. ročníku základního vzdělávání). Uvedené účelové finanční prostředky byly použity v souladu s cíli programů.

Škola se zapojila do projektu EU peníze školám a od roku 2010 využívá prostředků ke zkvalitnění výuky.

Zřizovatel poskytoval finanční prostředky na provozní výdaje v nezbytně nutné míře. Budovy jsou ve vlastnictví Města Rýmařov a škole jsou předány do nájmu.

Další prostředky škola získala z Města Rýmařov na podporu sportovních, kulturních a vzdělávacích aktivit. Ostatní zdroje financování tvořily v hodnoceném období především platby za vzdělávání ve školní družině a použití fondů.

Investice nebyly ve sledovaných letech čerpány.

Škola určovala priority k zabezpečení realizace ŠVP podle svých rozpočtových možností a v souladu se záměry rozvoje.

Závěry

Činnost školy je v souladu s rozhodnutím o zařazení do rejstříku škol a školských zařízení.

Škola dodržuje zásady a cíle školského zákona, respektuje zásady rovného přístupu ke vzdělávání.

Škola průběžně sleduje míru dosažení požadovaných výstupů v klíčových předmětech podle realizovaných školních vzdělávacích programů a v souladu s vlastním hodnocením přijímá příslušná opatření.

Vzdělávací a mimoškolní aktivity školy podporují rozvoj žákovy osobnosti se zřetelem na individuální zvláštnosti. Vzdělávání je zaměřeno na rozvoj klíčových kompetencí žáků s důrazem na základní pracovní, hygienické a komunikativní návyky. Dlouhodobé cílevědomé působení na žáky vede k předpokladu jejich budoucího úspěšného zařazení do společnosti.

Škola vytváří podmínky pro zdravý vývoj žáků, zajišťuje bezpečnost a ochranu jejich zdraví. Vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika včetně šikany a přijímá opatření k jejich minimalizaci.

Finanční zdroje, které měla škola ve sledovaném období k dispozici, byly dostatečné k zabezpečení školních vzdělávacích programů.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy/školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Moravskoslezský inspektorát, Husova 17, 746 01 Opava, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu csi.t@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Moravskoslezském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Opavě dne 10. 10. 2011

(razítko)

Titul, jméno, příjmení, funkce

Mgr. Ivo Vondra, školní inspektor

Vondra v. r.

Mgr. Ivan Tuček, školní inspektor

Tuček v. r.

Ing. Alena Ledabylová, kontrolní pracovnice

Ledabylová v. r.

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Rýmařově dne 25. 10. 2011

(razítko)

Mgr. Hana Měráková, ředitelka školy

Měráková v. r.

Připomínky ředitelky školy

11. 11. 2011

Připomínky nebyly podány.